

Pri tem je velikega pomena zagotovitev pogojev za tako skupino, kar pomeni, poleg osnovne infrastrukture, tudi univerzalno in specializirano opremo, vse skupaj torej tehnološki park. Tak naravoslovno tehnološki center v slovenskih razmerah že obstaja pri Inštitutu Jožef Stefan. Obstaja v eni od pojavnih oblik, kajti tehnološki park ni zacementirana celota na enem mestu, temveč pomeni sklop, lahko tudi prostorsko ločenih možnosti vzpostavitve razvoja neke nove proizvodnje.

Skupina mora v ustreznem roku, npr. 1 do 2 leti, izpeljati poskusno proizvodnjo, nato pa organizirati nadaljnji proces z isto ali novo opremo in z novo organiziranostjo drugje.

VIII. VLOGA OBČINE IN OSTALIH DRUŽBENOPOLITIČNIH DEJAVNIKOV

Občina kot družbenopolitična skupnost naj bi zgoraj omenjene procese čim manj ovirala, na posameznih področjih pa vplivala na ustvarjanje ugodnih pogojev za razvoj:

A. Omogočanje prostorskih možnosti:

1. V občini so inštituti lahko načrtovali oz. uresničili naslednje širitve v zadnjem času:

- Inštitut Jožef Stefan: razvojno raziskovalni laboratorij
- Kemijski inštitut Boris Kidrič: nadzidava in adaptacija podstrešja in investicija v raziskovalno opremo
- IEVT: nadgradnja obstoječe stavbe
- FAGG Inštitut za geodezijo in fotogrametrijo: predprojekt
- Inštitut za celulozo in papir: prizidek k obstoječi zgradbi in prizidava pol. ind. hale
- Metalurški inštitut: proizvodno raziskovalni objekt za pilotno proizvodnjo

2. Pri prostorskem planiranju so za potrebe ZRD rezervirane naslednje možnosti širitve:

- inštitutska cona VI 2/11 in 2/10
- pri ostalih conah, kjer inštituti že obstajajo, se pri izdelavi prostorskih načrtov prioriteto upoštevajo njihovi interesi
- lokacija kolegija raziskovalcev

3. Izredno pomembna je izgradnja Centralne tehniške knjižnice, ki jo je potrebno zagotoviti čimprej.

4. Rezervacija lokacije za eventualni tehnološki park, ki je lahko tudi nižje tehnološke zahtevnosti (v povezavi s conami drobnega gospodarstva).

B. Nadaljnje aktivnosti so še naslednje:

1. Ustanovitev PIC - valilnice novih podjetij in z njim v zvezi tudi načrti za zagotavljanje določene infrastrukture in modificiranega tehnološkega parka.

2. Akcija oz. izziv za mlade podjetnike: iščemo mlade ljudi, ki znajo in si upajo.

3. Ustanovitev oz. pomoč pri ustanovitvi manjših podjetij kot so npr.: Center za prenos znanja in tehnologije, ipd. in s tem v zvezi politika oddajanja poslovnih prostorov, ki prioriteto obravnava novo ustanovljena družbena podjetja drobnega gospodarstva.

4. Vplivanje na oblikovanje strategije znanstvenega raziskovanja s področja skupnega razvoja mesta in same občine, predvsem oblikovanja prioriternih kriterijev in usklajevanja raziskav različnih strok pri realizacijah kompleksnih razvojnih nalog (npr. komunalne infrastrukture).

5. Zagotavljanje boljše transparentnosti - poznavanje tega, kaj se na posameznem področju dogaja v ZRD in kaj v gospodarstvu oz. pri drugih uporabnikih. Ob tem predlagamo kot enega izmed nosilcev razvojni svet pri izvršnem svetu skupščine občine.

PREDLOG PREDLAGATELJA

Izvršni svet skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik je informacijo o poteku akcije 2000 mladih raziskovalcev in doseženih rezultatih obravnaval na 146. seji dne 28.8.1989 in sklenil, da jo posreduje delegatom skupščine občine v obravnavo in sprejem.

Izvršni svet sodi, da je akcija »mladi raziskovalci« eden od temeljev nadaljnjega razvoja Slovenije in zato zasluži nedvomno vso podporo v vseh sredinah. Izvršni svet zato poziva vsa viška podjetja, da se v akcijo, glede na možnosti, tvorno vključijo.

IZVRŠNI SVET

Gradivo pripravila: RAZISKOVALNA SKUPNOST SLOVENIJE

POTEK AKCIJE

2000 mladih raziskovalcev in doseženi rezultati

I. PREGLED VKLJUČEVANJA MLADIH RAZISKOVALCEV V USPOSABLJANJE PO LETIH

V obdobju september 1985 - avgust 1989 se je v projekt 2000 mladih raziskovalcev, kot delovno imenujemo enega bistvenih delov programa za preseganje znanstvenega in tehnološkega zaostajanja, vključilo 1586 mladih raziskovalcev.

Struktura prijav glede na vrsto usposabljanja, pretok/obnovo, zaposlitve med usposabljanjem je naslednja:

- vrsta usposabljanja: strokovno usposabljanje 12%, magistririj 51%, doktorat 6%, magistririj in doktorat 31%
- pretok/obnova: pretok 57% / obnova 43%
- pred usposabljanjem: neposredno po končanem študiju se je v projekt vključilo 33% mladih raziskovalcev, iz OZD (izven RO/VTO) jih je prišlo 42%, 15% je bilo zaposlenih v RO in 10% v VTO.

Tu je potrebno omeniti, da četrtnina vseh mladih raziskovalcev, ki so se do sedaj vključili v usposabljanje, ostaja v delovnem razmerju v delovnih organizacijah, od koder prihajajo na usposabljanje in da gre tu za neposredne pogodbe o usposabljanju mladih kadrov, sklenjene med fakultetami, inštituti na eni strani in delovnimi organizacijami, predvsem gospodarskimi na drugi.

Polovica vseh mladih raziskovalcev ima sklenjeno delovno razmerje na fakultetah in inštitutih, v okviru katerih se usposablja za določen čas in četrtnina za nedoločen čas: očitno gre pri teh zadnjih za mlade raziskovalce, ki so bili na inštitutih in fakultetah že prej zaposleni.

TABELA 1:

PLAN/REALIZACIJA MEST ZA MLADE RAZISKOVALCE PO LETIH IN VEDAH

VEDA	1985	1986	1987	1988	1989
	PLAN/ REALIZ.	PLAN/ REALIZ.	PLAN/ REALIZ.	PLAN/ REALIZ.	PLAN/ REALIZ.
1	2	3	4	5	6
NA-MA	20/18	138/97	121/75	96/67	90/28
TEHNIŠKE					
-ZS-1	23/22	136/101	143/132	130/102	165/36
-ZS-2	10/10	94/60	101/76	94/50	98/18
-ZS-3	3/3	77/77	72/66	65/54	71/27
MEDICINSKE	12/9	39/28	30/32	29/24	20/2
BIOTEHNIŠKE	16/13	60/28	62/64	76/56	65/26
DRUŽBOSLOVNE	9/8	38/29	37/35	12/11	21/13
HUMANISTIČNE	11/10	24/13	17/15	20/19	21/7
SKUPAJ	104/93	606/433	583/495	522/383	551/157

(1) stanje 16. 08. 1989

(2) Takšen plan odpiranja novih mest v letu 1989 za usposabljanje mladih raziskovalcev je bil posredovan na Skupščino raziskovalne skupnosti Slovenije, kjer pa je bilo sklenjeno, da naj bi se v letu 1989 na novo vključilo v usposabljanje cca. 300 kandidatov. Gre za odstopanje od načrtovane dinamike vstopanja mladih raziskovalcev v usposabljanje, ne pa od načrtovanega števila mladih raziskovalcev v usposabljanju, saj se podaljšuje usposabljanje mladih raziskovalcev, tako, da bi jih čim več doseglo formalno izobrazbo (magisterij in doktorat).

Raziskovalna skupnost Slovenije sklepa pogodbe o usposabljanju mladih raziskovalcev z visokoškolskimi organizacijami zdruzenega dela in raziskovalnimi organizacijami. Za usposabljanje 55% mladih raziskovalcev je RSS sklenila pogodbe z visokoškolskimi temeljnimi organizacijami in za 45% z raziskovalnimi organizacijami. To razmerje velja za celoto, razmerje v okviru posameznih ved pa je med VTO:RO naslednje: NA-MA 34%:66%, TEHNIŠKE VEDE 59%:41%, MEDICINSKE VEDE 27%:73%, BIOTEHNIŠKE VEDE 77%:23%, DRUŽBOSLOVJE 59%:41%, HUMANISTIKA 57%:43%.

II. ANALIZA SKUPINE MLADIH RAZISKOVALCEV, KI SE JE VKLJUČILA V USPOSABLJANJE V LETU 1985 IN V PRVIH DVEH MESECIH LETA 1986

Že v analizi o usposabljanju mladih raziskovalcev, ki je bila obravnavana decembra 1988 na Skupščini RSS, smo ob obravnavi skupine mladih raziskovalcev, ki se ji je izteklo triletno usposabljanje, ugotovili, da prav podrobnejša analiza te skupine, oziroma doseženega po treh letih lahko služi kot osnova za vrednotenje projekta v naslednjih letih.

V omenjenem obdobju se je v usposabljanje vključilo 252 mladih raziskovalcev. Podrobnejši pregled po vedah glede na vrsto usposabljanja, obnovu ali pretok je podan v TABELI 2.

TABELA 2 VRSTA USPOSABLJANJA GLEDE NA PRIJAVO

VEDA	SKUPAJ	MAG	DR	MAG+DR	STROK.USP.	OBNOVA	PRETOK
NA-MA	59	9	10	36	4	48	11
TEHNIŠKE							
ZS-1	62	16	4	42	-	35	27
ZS-2	30	2	5	21	2	25	5
ZS-3	35	7	1	24	3	25	10
MEDICINSKE	14	-	-	14	-	14	-
BIOTEHNIŠKE	22	2	-	20	-	21	1
DRUŽBOSLOVNE	18	-	2	16	-	17	1
HUMANISTIČNE	12	4	-	8	-	12	-
SKUPAJ	252	40	22	181	9	200	52

Od teh 252 mladih raziskovalcev, vključenih v usposabljanje že v letu 1985 in v prvih dveh mesecih 1986. leta, se 41-tim triletno usposabljanje še ni izteklo zaradi vmesnih prekinitev usposabljanja (vojska, porodniški dopust).

Od 211 mladih raziskovalcev, ki jih v nadaljevanju analiziramo (stanje avgust 1989), jih je 70 že zaključilo usposabljanje. Večina teh je opravila strokovno usposabljanje, doseženih pa je bilo tudi 6 doktoratov in 17 magisterijev. V tej skupini se je glede na prijavo (9 strokovnih usposabljanj) bistveno povečalo število zaključenih strokovnih usposabljanj (47). Glede na prijavo se spremeni tudi struktura obnove-pretok v korist pretoka. Podroben pregled zaključenih usposabljanj obravnavane skupine je v TABELI 3.

TABELA 3 ZAKLJUČENO USPOSABLJANJE

VEDA	SKUPAJ	OPRAVLJENO		STROK.USP.
		DR	MAG	
NA-MA	22	6	2	14
TEHNIŠKE				
ZS-1	15	-	6	9
ZS-2	9	-	3	6
ZS-3	15	-	3	12
MEDICINSKE	2	-	-	2
BIOTEHNIŠKE	2	-	1	1
DRUŽBOSLOVNE	2	-	-	2
HUMANISTIČNE	3	-	2	1
SKUPAJ	70	6	17	47

Raziskovalne in visokošolske organizacije so v letu 1985 in v začetku 1986. leta v primerjavi s prijavi v kasnejšem času, izraziteje prijavljale kandidate za usposabljanje do doktorata, praviloma za 6 let (samo 9 strokovnih usposabljanj). Po končanem 3-letnem obdobju je seveda priložnost, da si podrobneje ogledamo, kako usposabljanje pri mladih raziskovalcih, ki so sedaj na polovici svojega usposabljanja v okviru tega projekta, poteka. Po najnovejših podatkih, ki jih imamo v strokovni službi, je 109 mladih raziskovalcev opravilo magisterij (pregled po vedah je v TABELI 4).

Tu je še cca 25 mladih raziskovalcev, za katere čakamo na obvestilo organizacij, da so magistrirali, oziroma doktorirali. Med njimi je 6 letnih 21; gre za mlade raziskovalce, ki niso uspeli magistrirati v 3 letih in imajo v skladu s sklepom OKPSP možnost, da to opravijo v roku 6 mesecev, seveda na račun časa, ki ga imajo na razpolago za doktorski študij (pregled po vedah v TABELI 5). Številke se dnevno spreminjajo; v ilustracijo naj navedemo, da je po stanju sredi junija 1989, iz obravnavane skupine mladih raziskovalcev, opravilo magisterij, oziroma oddalo magistrsko nalogo 91 mladih raziskovalcev. Takrat smo v strokovni službi za potrebe Odbora za koordinacijo področij skupnega programa pri RSS izdelali analizo, kjer poleg povzetka razlogov za kasnitev iz poročil mentorjev (pričetek usposabljanja mladega raziskovalca ne sovпада s pričetkom podiplomskega študija, intenzivnejše opravljanje drugih zadev, kar gre na škodo podiplomskega izobraževanja) navajamo tudi naslednje:

Morda gre tudi za premajhno zavzetost tako mladega raziskovalca kot mentorja. Raziskovalna skupnost Slovenije, če po treh letih magistrski študij ni končan, zaustavi izplačila. Ob tem zahteva, da se obveznosti v 6 mesecih opravijo. Zdi se, da se zavzetost omenjenih v teh šestih mesecih poveča. Morda v organizacijah, kjer se mladi usposabljujejo, niso pričakovali take reakcije RSS. Ocenjujemo, da se bo delež mladih raziskovalcev, ki ne uspejo v treh letih magistrirati, v prihodnje zmanjševal, posebej še, če bo prišlo tudi do premikov v organizaciji in kvaliteti podiplomskega študija, kar je tudi eden od možnih vzrokov podaljševanja študija.

TABELA 4

VEDA	ŠTEVILO MR, KI NADALJ.USPOS.DO DOK.
NA-MA	20
TEHNIŠKE	
C2-1	32
C2-2	10
C2-3	12
MEDICINSKE	8
BIOTEHNIŠKE	10
DRUŽBENE	11
HUMANISTIČNE	6
SKUPAJ	109